

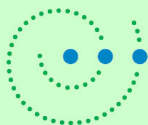
Ajankohtaista ympäristöministeriöstä -erityisesti kaupan ja teollisuuden tulosryhmän näkökulmasta

Elise Sahivirta

elise.sahivirta@ymparisto.fi

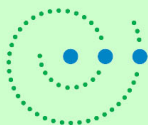
5.10.2005

Lammi

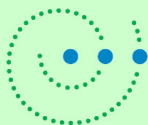
Ajankohtaista selvitysmiesten jalanjäljillä

- Tausta
 - Eduskunta edellytti YSL:n hyväksymisen yhteydessä uudistetun lainsäädännön seuranta ja tarvittaessa lainsäädännön jatkokehittämistä tavoitteena yhden valtion lupaviranomaisen malli
 - YM:ssä toiminut useita YSL:n seurantatyöryhmiä – nykyinen työryhmä jatkaa ainakin vuoden 2006 loppuun
 - tehtävät mm: YSL toimeenpanon seuranta, BAT ja EMAS-asiat
 - mukana kuntien osalta Kuntaliitto ja Helsingin kaupunki
 - Lisäksi useita tutkimushankkeita
 - Mansikkamäen (2004) ja Ekroosin (2005) selvitykset

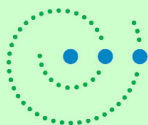
Ajankohtaista selvitysmiesten jalanjäljillä

- Sekä Mansikkamäen että Ekroosin selvityksissä näkemys kuntien toimintaedellytyksistä oli hyvin samankaltainen mm.
 - Kunnilla on liian pienet resurssit => vaikeuttaa tehtävien hoitoa
 - Kunnilla ”leijonan osa” luvista – n. 26 000
 - Kuntien ohjausta ja tukea tulee kehittää
 - Lupakynnysten nostoa tulee harkita, samoin nykyistä toimivallanjakoa ja lupamenettelyä tulee kehittää esimerkiksi normiohjauksella, ilmoitusmenettelyillä jne.
 - Valvontamaksuja tulee harkita
 - Kuntien yhteistyötä tulee kehittää

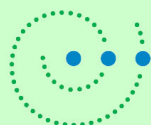
Ajankohtaista selvitysmiesten jalanjäljillä

- Ekroosin selvityksen pohjalta on toimeenpantu kilpailutushanke
 - ”Selvitys ympäristölupajärjestelmän yksinkertaistamisesta ja yksinkertaistamisen vaihtoehtoista”
 - Aikataulu: Tarjoukset lokakuun loppuun. Hanke valmis kesään 2006 mennessä
 - Tavoite: Kartoittaa toimialakohtaisesti (YSA 6 ja 7 §:t) mahdollisuudet, tarve ja vaihtoehdot lupajärjestelmien keventämiselle ja löytää mahdolliset pilotit normiohjaukseen soveltuviksi toimialoiksi.
 - Keventämisen ja tehostamisen keinovalikoima voi olla laaja
 - Luodaan tietopohja mahdolliselle tulevalle säädösvalmistelulle ja muulle kehittämistyölle

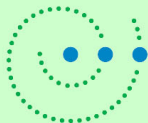
Ajankohtaista selvitysmiesten jalanjäljillä

- Eri toimialojen osalta kartoitetaan ainakin seuraavat keinot ja niiden käyttömahdollisuudet
 - 1) Lupakynnyksen nostaminen
 - 2) Suora normiohjaus
 - 3) Tietojärjestelmään ilmoittaminen
 - 4) YM:n ohjeet lainsäädännön soveltamisesta ja tulkinnasta
 - 5) PK-sektorin BAT- asiakirjat
 - 6) Kunnalliset ympäristönsuojelumääräykset
 - 7) Jälkivalvonta
 - 8) Ympäristöjärjestelmien hyödyntäminen ja rooli luvituksessa ja valvonnassa
 - 9) Toimialakohtaiset malliluvat ja hakemusohjeet
 - 10) Kaavoitus

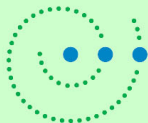
Ajankohtaisia hankkeita

- MURAUS eli ”Louhinnan, kivenmurskauksen ja asfalttiasematoiminnan ympäristönsuojelua koskevat vaatimukset”
 - Työryhmän mietintö 2002 – ”kevennys” menettelynä ilmoitus y.suojelun tietojärjestelmään
 - YSL 12 § oikeusperustana
 - Lausuntokierroksella kiinnitettiin huomiota mm.:
 - osallistumis- ja valitusmahdollisuuksien turvaamiseen
 - toiminnanharjoittajan asemaan ”ilman” päätöstä

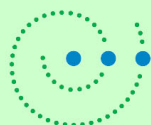
Ajankohtaisia hankkeita

- Nykyinen tilanne
 - Valmistelua jatkettu lausuntopalautteen perusteella virkatyönä
 - Uusi esitys lausunnoille lokakuussa 2005
 - Vanhaa: Ympäristönsuojeluntaso turvattaisiin sekä yleisillä että toimialakohtaisilla asetustasoisilla määräyksillä
 - Uutta:
 - Luovutaan tietojärjestelmään tehtävästä ilmoituksesta – tilalle ”sabloonalupa”
 - Turvataan riittävät osallistumis- ja valitusoikeudet
 - Lupaharkinta rajoitettua => vain ”katvealueet”
 - Tueksi toimialakohtaiset hakemuslomakkeet ja mallipäätöslomakkeet vakiolausekkeineen
 - Toivottuja tavoitteita: nopeus, yhdenmukaisuus

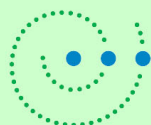
Ajankohtaisia hankkeita

- JAPO eli ” Ohje polttonesteiden jakeluasematoiminnasta pohjavesialueilla”
 - Työryhmä keväällä 2005, ohjeluonnos lausunnoille lokakuussa 2005
 - Jäsenet: YM, SYKE, AYK:t, kunnat
 - Tavoite: Laatia ohjeet jakeluasemien sijoittumisesta pohjavesialueille
 - Polttoaineiden jakeluasemat selvitysmiesten ”normiputkilistalla” => jatkotyö mahdollisesti 2006?

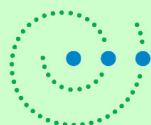
Ajankohtaisia hankkeita

- Tutkimushanke BAT-halu eli BAT:in analysointi ympäristöluvissa – erityisesti tarkastelussa pienet alle 50 MW:n polttolaitokset ja pintakäsittelylaitokset
 - Tutkimuksen tekijä SYKE, ohjausryhmä YM, SYKE, EK, AYK:t, YLV:T
 - Tavoite: Analysoida miten BAT määräykset on ympäristölupiin kirjoitettu ja tältä pohjalta luoda ns. hyvän BAT-määräyksen kriteeristö
 - Työ valmis joulukuussa 2005

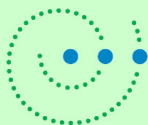
Ajankohtaisia hankkeita

- Tutkimushanke: ”Muutoksenhaku ympäristöluvista”
 - Työn suorittaa SYKE, valmis tammikuussa 2006
 - Tausta: Lupajärjestelmän ”keventämisessä” tulee ottaa myös huomioon, että ympäristöluvassa ei ole kyse pelkästään kaksiasianosaissuhteesta, myös mahdollisten haitankärsijöiden asema tulee lainsäädännön mahdollisissa muutoksissa turvata.
 - Tarkastellaan: mistä valitetaan, kuka valittaa, onko ns. turhia valituksia, miten päätökset muutoksenhakutuomioistuimissa pitävät

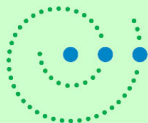
Ajankohtaista valvonnasta

- Valvontaohje painoon lokakuussa 2005, myös nettiin
 - suunnattu AYK:lle, joskin toivotaan kuntien ryhtyvän noudattamaan sitä valvontakäytännöissään
 - tavoite: tukea ja yhtenäistää valvontatoimintaa
 - korostetaan AYK:n ja kunnan yhteistyötä
- Valvonnan laaturyhmä
 - Valvonnan laatukäsikirja vuoden 2005 loppuun
- Laillisuusvalvontaopas –päivitys
 - valmis tammikuussa 2006, myös nettiin
- Valvonnan maksullisuus
 - Selvitettävä ensin mahdollisuudet sekä valtion että kuntien osalta

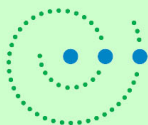
Ajankohtaista - muuta

- Ympäristölupamenettelyn laatukäsikirja
 - Valmisteleo YM, AYK:t ja YLV:t
 - Valmis tammikuussa 2006, myös nettiin
 - Rakenne:
 - Yleinen teoriapohja (YSL, HL, JulkisuusL jne.)
 - Mallipohjat (esim. kuulutukset jne,)
 - Tiedonlähteet ja hyvät käytännöt
 - Virastokohtaiset ohjeet
 - Myös kunnat voivat soveltuvin osin käyttää

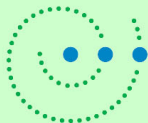
Ajankohtaista – tulossa?

- PK-mallipäätös ?
 - Luodaan PK-sektorille soveltuva mallipäätös ja tarkistuslista siitä, mitä hyvän päätöksen tulee sisältää
- Malli uudistettavan luvan päätökseksi ?
 - Luodaan mallipäätös luvulle, jotka tulevat tarkistuslausekkeen kautta käsittelyyn
- YSA:n muutostarpeiden kartoitus syksy 2005
 - muutokset kevät 2006
 - pääosin teknisiä muutoksia
 - lähinnä virkatyönä

YM ja YTAKE

- Ympäristönsuojelupuolella ei ole vastaavaa periaatepäätöstä suurempiin yksiköihin kehottamisesta
 - Molemmilta selvitysmiehiltä sekä Ekroos lausuntopalautteessa selkeä viesti tarpeesta muodostaa suurempia yksiköitä
- YM seuraa, osallistuu ja oppii YTAKE tuloksista
- YM voi tukea ja avustaa erityyppisiä kokeilu ja kehittämishankkeita
 - Esimerkiksi hanke.”Ympäristönsuojeluviranomaisten yhteistyön kehittäminen Länsi-Uudellamaalla”

YM:ltä toivottua

- Lisää YM:n ohjeita laintulkinnasta => selvitetään
- Kuntien tarpeet otettava paremmin huomioon mm. oppaita ja hakemuslomakkeita ja mallipäätöksiä laadittaessa
- Kunnat otettava huomioon nykyistä kattavammin lausuntopyynnöissä ja työryhmäjäsenyyksissä
- Samat ”työvälineet” koko ympäristöhallinnolle mm. VAHTI
- Nykyistä parempi yhteistyö koulutuksen suunnittelussa ja mahdollisuuksissa osallistua koulutukseen
- Muuta ?

